

Türkçe Derslerinde Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Yakup ALAN*

Öz

Türkçe öğretmenlerinin, Türkçe derslerinde akıllı tahta kullanımına yönelik görüşlerini tespit etmek amacıyla hazırlanan bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim kullanılmıştır. Araştırma, 2019 yılında 15 farklı ilde görev yapan 30 Türkçe öğretmeniyle yürütülmüştür. Çalışmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan ve alanında uzman akademisyenlerden (3 Türkçe eğitimi uzmanı, 1 ölçme değerlendirme uzmanı) görüş alınarak son hâli verilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Elde edilen veriler üzerinden kodlamalar yapılmış ve veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Öğretmenlerden elde edilen verilerden hareketle; Türkçe derslerinde akıllı tahta kullanımının öğretmen ve öğrenci performansına etkisi, sınıf yönetimine etkisi, akıllı tahtaların Türkçe dersine katkısı, ders kitabı ile uyumu, en çok kullanıldığı beceri ve kullanılmadığı becerilere yönelik görüşler sunulmuştur. Çalışma sonucunda; akıllı tahta kullanımının öğretmen ve öğrencilerin performansını artırdığı, akıllı tahtaların ders kitabı ile uyumlu olduğu, akıllı tahta kullanımının Türkçe dersine katkı sağladığı ve tüm becerilerin öğretiminde akıllı tahtaların büyük oranda kullanıldığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, akıllı tahta, öğretmen görüşü, beceri

The Opinions of Teachers Regarding the Usage of Interactive Whiteboard in Turkish Classes

Abstract

In this study that aimed to determine the opinions of Turkish course teachers on the use of smart boards in Turkish classes, the phenomenological method, which is one of the qualitative research methods, was used. The study was carried out with 30 Turkish course teachers working in 15 different cities in 2019. The data were collected through a semi-structured interview form which was prepared by the researcher and given its final form in the light of the feedback received from field experts (3 Turkish language experts and 1 assessment and evaluation expert). The obtained data were coded and subjected to content analysis. The obtained data captured the teachers' opinions on the effects of the use of smart boards on teachers' and students' performance, their effect on classroom management, their contribution to the Turkish course, their compatibility with the textbooks used, and the language skills for which they were used the most and those for which they were not used. The results showed that the use of smart boards improved the teachers' and students' performance, that they were compatible with the textbooks used, that their use contributed to the teaching of Turkish course, and that they were widely used in the teaching of all language skills.

Keywords: Turkish, interactive whiteboard, teacher opinion, skill

Giriş

Günümüz dünyasında teknoloji, çok hızlı bir gelişme göstermektedir. İnsanlar da bu hızlı gelişimi takip etme ve gelişen teknolojik unsurlara ayak uydurabilme çabasına girmektedirler. Teknolojik gelişmelerden etkilenen alanlardan biri de şüphesiz ki eğitimidir. Eğitim alanı, her dönemde

*Dr. Öğr. Üyesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Muallim Rifat Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, alanyakup@gmail.com, ORCID: 0000-0002-9888-1357

teknolojinin geliştirmiş olduğu farklı araçları bünyesine kabul etmiş ve onları kendisinin birer parçası hâline getirmiştir. Tate'ye (2002) göre teknolojinin gelişimi eğitimi de etkilemekte ve eğitime yön vermektedir. Bu yön verme hem farklı yöntem ve tekniklerin kullanılmasını sağlamakta hem de eğitim ortamlarını zenginleştirmektedir. "Geçmişten günümüze doğru televizyon, tepegöz, bilgisayar, projeksiyon cihazı gibi araçlar yaygın bir şekilde eğitim uygulamalarında kullanılmaktadır." (Altun, Gülay ve Siyambaş Mazlum, 2018, s. 635). Bu araçların her biri yerini daha teknolojik veya daha işlevsel bir araca bırakıncaya kadar eğitimi destekleyici birer parça olarak öğretmenler tarafından yoğun bir şekilde kullanılmıştır. Yeni çıkan ve eğitimde kullanılan her teknolojik araç kendisinden önceki araçların özelliklerini taşımasının yanında bunlara ek olarak yeni özellikleri de bünyesinde barındırmaktadır. Bu bağlamda bakıldığında televizyon, bilgisayar, projeksiyon cihazı ve internetin işlevlerini gerçekleştirebilen ve hepsini içinde barındıran akıllı tahtalar, eğitimde kullanılmaya başlanan son teknolojik aletlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır (Ateş, 2010).

Levy'e (2002) göre akıllı tahta kullanılarak gerçekleştirilen eğitimlerin üç tane genel yararı vardır: Birincisi bilginin sunumunu sağlaması, ikincisi genel kavramları ve düşünceleri açıklamaya fırsat vermesi, üçüncüsü ise etkili iletişim ortamı yaratması ve etkinliklerin kolaylaşmasını sağlamasıdır. Bunların dışında akıllı tahtaların eğitim ortamlarına dâhil edilmesi ve derslerde kullanılması birçok fayda sağlamaktadır: konuları somutlaştırma, zamandan tasarruf sağlama ve ders içi etkileşimi artırma (Ekici, 2008), bilgiyi yapılandırma, bilgiyi görsel hâle getirme, pekiştirme, eksik öğrenmeleri tespit etme, görsel ve işitsel materyaller sunma ve deney yapma imkânı sunma (Cogill, 2002) bunlardan bazılarıdır.

Literatürde akıllı tahtaların derslerde kullanımı ile ilgili çok sayıda çalışma karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu çalışmalardan Türkçe dersi ile alakalı olanların sayısı azdır. Türkçe dersinde akıllı tahta kullanımına yönelik çalışmalardan biri Tayfa (2018) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezidir. Çalışmada, ortaokul öğrencilerinin akademik başarılarında ve derse karşı tutumlarında akıllı tahtaların etkisi ortaya konmuştur. Sevim ve Sayır (2017) öğrenci ve öğretmen görüşlerinden hareketle akıllı tahtaların konuşma becerisi etkinlikleri üzerindeki etkisini tespit etmişlerdir. Diğer bir çalışmada ise Yalap ve Yılmaz (2017) Türkçe öğretmenlerinin akıllı tahta kullanımına yönelik metaforik algılarını incelemiştir. Türkçe dersi dışında farklı disiplinlerde akıllı tahta kullanımına veya öğretmenlerin görüşünü almaya yönelik çalışmalar da mevcuttur. Özkan (2019) çalışmasında etkileşimli tahtanın öğretimde kullanımını, Dikmen (2015) akıllı tahtaların ders başarısına etkisini; Demir (2014) tarih derslerinde akıllı tahta kullanım durumunu, Polat ve Özcan (2014) sınıf öğretmenlerinin akıllı tahta kullanımıyla ilgili görüşlerini, Kutluca ve Tum (2018) matematik öğretiminde akıllı tahtaların kullanımında yaşanan sorunları; Altun, Gülay ve Siyambaş-Mazlum (2018) ilk defa etkileşimli tahta kullanan öğretmenlerin algılarını, Karakuş ve Karakuş (2017) akıllı tahta kullanımına yönelik ortaöğretim öğretmenlerinin görüşlerini, Tosuntaş (2017) ise akıllı tahta kullanımına etki eden faktörleri ve akıllı tahtaların öğretmen performansına etkisini incelemiştir. Literatürde Türkçe öğretmenlerinin Türkçe dersinde akıllı tahta kullanımıyla ilgili görüşünü almaya yönelik çalışmaya ise rastlanmamıştır. Bu yönüyle bu çalışmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca çalışmanın, akıllı tahta kullanımının hem öğretmen hem de öğrenci performansını artırdığını ve akıllı tahta kullanımının Türkçe dersini daha zevkli/kolay hâle getirdiğini ortaya çıkarması yönüyle, öğretmenlere fikir sunacağı da düşünülmektedir.

2012 yılında hayata geçirilen Türkiye'de Fırsatları Araştırma ve Teknolojiyi Geliştirme (FATİH) projesi kapsamında birçok okul, akıllı tahtalar ile tanışmıştır. Aynı yıl 4 ilköğretim, 48 ortaöğretim olmak üzere toplam 52 okulun 5 ve 9. sınıflarında pilot uygulamasına başlanılan projenin temel amacı eğitim ve öğretimde teknolojinin etkin bir şekilde kullanılmasıdır (Pamuk, Çakır, Ergun ve Ayas, 2013). Takip eden yıllarda ise proje genişletilmiş ve birçok okul proje kapsamına dâhil edilmiştir. Temel amacı teknolojiyi eğitimde etkin bir şekilde kullanmak olan projenin etkililiğine yönelik birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada da Türkçe derslerinde akıllı tahta kullanımının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Akıllı tahtaların öğretmen performansına nasıl bir etkisi vardır?
- Akıllı tahtaların öğrenci performansına nasıl bir etkisi vardır?
- Akıllı tahta kullanımı sınıf yönetimini nasıl etkilemektedir?
- Akıllı tahtaların Türkçe dersine katkısı nedir?

Türkçe Derslerinde Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik Öğretmen Görüşleri

- Ders kitapları, akıllı tahtalar ile uyumlu mudur?
- Türkçe dersinde akıllı tahtaya en çok ihtiyaç duyulan dil becerisi/becerileri hangileridir?
- Türkçe dersinde akıllı tahtaya ihtiyaç duyulmayan dil becerisi/becerileri hangileridir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Türkçe derslerinde akıllı tahta kullanımına yönelik öğretmen görüşlerinin alındığı bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim kullanılmıştır. "Olgubilim çalışmalarında veri kaynakları, çalışmanın odaklandığı olguyu yaşayan ve bunları dışı vurabilecek bireyler ya da gruplardır. Olgulara yönelik yaşantıları ve anlamları belirleyebilmek amacıyla görüşmeler yapılır." (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 22).

Araştırma grubu

Çalışma, 2019 yılında Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde Türkiye'nin çeşitli illerinde görev yapan ve sınıflarında akıllı tahta olan Türkçe öğretmenleriyle yürütülmüştür. Çalışma için 30 Türkçe öğretmeni seçilmiş ve görüşlerine başvurulmuştur. Araştırma grubunun seçiminde amaçsal örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Ölçüt örnekleme göre; "Bir araştırmada gözlem birimleri belli niteliklere sahip kişiler, olaylar, nesnelere ya da durumlardan oluşabilir. Bu gibi durumlarda örneklem için belirlenen ölçütü karşılayan birimler örnekleme alınır." (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2018, s. 94-95). Bu bağlamda, çalışma grubu belirlenirken ölçüt örnekleme uygun olarak Türkçe öğretmeni olma ve sınıflarında akıllı tahta bulunması ölçütleri dikkate alınmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin özelliklerine yönelik veriler Tablo 1'de yer almaktadır:

Tablo 1.

Çalışma Grubunun Özellikleri

		<i>f</i>	%	<i>N</i>
Cinsiyet	Erkek	19	63.3	30
	Kadın	11	36.7	
Mesleki Tecrübe	1-5 yıl	14	46.7	30
	6-10 yıl	9	30	
	11-15 yıl	3	10	
	16 yıl ve üstü	4	13.3	
Eğitim Durumu	Lisans	25	83.3	30
	Yüksek Lisans	5	16.7	
Görev Yaptığı İl	Erzincan	2	6.6	30
	Eskişehir	3	10	
	Gaziantep	3	10	
	Giresun	1	3.3	
	Gümüşhane	1	3.3	
	İstanbul	2	6.6	
	Kilis	3	10	
	Manisa	1	3.3	
	Mardin	2	6.6	
	Mersin	2	6.6	
	Ordu	1	3.3	
	Osmaniye	2	6.6	
	Şanlıurfa	3	10	
	Şırnak	2	6.6	
Uşak	2	6.6		

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, Türkçe öğretmenlerinin derslerinde akıllı tahta kullanımına ve akıllı tahtanın derslere etkisine yönelik görüşlerini almak amacıyla araştırmacı tarafından yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşmeler aracılığıyla görüşülen kişilerin anlam dünyaları, duyguları ve düşüncelerine yönelik veriler elde edilerek daha derin bilgiler edinilir (Kuş, 2012). Görüşme formu oluşturulurken Türkçe eğitimi alanında uzman 3 akademisyenden ve 1 ölçme değerlendirme uzmanından görüş alınmış ve formda gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Düzeltmeler sonucunda son şekli verilen form katılımcılara internet aracılığıyla uygulanmıştır. Araştırmada katılımcı görüşleri kod isimlerle ifade edilmiştir.

Verilerin Analizi

Türkçe öğretmenleri tarafından doldurulan yarı yapılandırılmış görüşme formu üzerinde kodlamalar yapılmış ve veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. "İçerik analizinde asıl amaç, elde edilen verilerin açıklanabilmesini sağlayacak kavram ve ilişkilere ulaşmaktır. İçerik analizinde veriler, derinlemesine bir işleme tabi tutulur." (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 242).

Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmada, kodlama güvenilirliğini sağlayabilmek için araştırmacının dışında Türkçe eğitimi alanında görev yapan başka bir öğretim elemanı tarafından da kodlama yapılmıştır. Çıkarılan ortak kodlar ile ilgili görüşleri desteklemek ve örneklendirmek amacıyla katılımcıların görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmıştır.

Kodlama verilerinin güvenilirliğinin hesaplanmasında Miles ve Huberman (1994) tarafından hazırlanan "Görüş birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) x 100" formülü kullanılmıştır. Formül ile elde edilen hesaplama sonucunda kodlayıcılar arasındaki güvenirliliğin .87 olduğu belirlenmiştir. Uyum yüzdesinin .70 ve üzeri olması yeterli görüldüğünden (Miles ve Huberman, 1994) yapılan analizin güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır.

Bulgular

Türkçe öğretmenlerinin derslerde akıllı tahta kullanımına ve akıllı tahtaların derslere etkisine yönelik görüşlerine yönelik bulgular; akıllı tahtanın öğretmen performansına yönelik etkisi, öğrenci performansına yönelik etkisi, sınıf yönetimine yönelik etkisi, Türkçe dersine katkısı, ders kitaplarıyla uyumu, en çok hangi becerinin geliştirilmesinde kullanıldığı ve akıllı tahta kullanımına ihtiyaç duyulmayan beceri olup olmadığı şeklinde ayrı başlıklar altında toplanmıştır.

Akıllı tahtaların öğretmen performansına yönelik etkisine ilişkin öğretmen görüşleri alınmış ve buna ilişkin veriler Tablo 2'de sunulmuştur:

Tablo 2.

Akıllı Tahtaların Öğretmen Performansına Etkisi

	<i>f</i>	<i>%</i>
Performansımı artırdı	16	45.71
Etkili ve verimli olmamı sağlıyor	7	20
Zamandan/emekten tasarruf sağlıyor	6	17.14
Aktif olmamı sağlıyor	2	5.71
Daha fazla etkinlik sunmamı sağlıyor	2	5.71
Bazı durumlarda olumlu bazı durumlarda olumsuz etkisi oldu	1	2.85
Olumsuz etkiledi	1	2.85
Toplam	35	100

Tablo 2'de yer alan bulgulara göre öğretmenlerin %94.27'si akıllı tahtaların öğretmen performansını olumlu etkilediğini, %2.85'i olumsuz etkilediğini, yine %2.85'i de hem olumlu hem de olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir. Akıllı tahtaların öğretmen performansını olumlu etkilediğini

Türkçe Derslerinde Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik Öğretmen Görüşleri

düşünen öğretmenlere göre akıllı tahtalar en çok öğretmen performansının artmasını (%45.71) sağlamıştır. Bunu sırasıyla etkili ve verimli bir ders süreci geçirmelerini sağlaması (%20), zamandan ve emekten tasarruf etmelerini sağlaması (%17.14), aktif olmalarını sağlaması (%5.71) ve daha fazla etkinlik sunmalarına imkân vermesi (%5.71) takip etmektedir. Olumsuz etkisi olduğunu düşünen öğretmenin gerekçesi ise hazırlık gerektirmesi ve bunun da çok zaman aldığı için performansı olumsuz etkilediği olarak verilmiştir. 1 öğretmen ise neden belirtmeksizin hem olumlu hem de olumsuz etkilediğini bildirmiştir. Elde edilen bulgular göstermektedir ki; akıllı tahta kullanımı öğretmenlerin çok büyük kısmında performans artırıcı bir özelliğe sahiptir. Bu görüşlerden hareketle, öğretmenlerin performansını artırmak ve böylece daha verimli bir ders süreci geçirmelerini sağlamak amacıyla derslerde akıllı tahta kullanmak gerektiği sonucuna ulaşılabilir. Derslerde akıllı tahta kullanımının olumlu bir etkiye sahip olduğuna yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şunlardır:

“K4: Derslerde daha etkin ve hareketli olmamı sağlıyor. Örneklerin hazır olması zaman tasarrufuna yardımcı oluyor.”

“K13: Ders anlatırken verdiğim örnekleri somutlaştırmamda bana yardımcı oluyor.”

“K23: Akıllı tahta öğretmenlerin performansını olumlu etkilemektedir. Çünkü derslerin daha verimli geçmesine katkı sağlamaktadır. Ayrıca derslerde video, resim, sunum gibi materyallerin kullanılmasına da katkı sağlamaktadır. Bu da öğretmenlerin daha az performans sergileyerek işlerini daha kolay ve etkili yapmasını sağlamaktadır.”

“K24: Performansımı olumlu etkiledi. Bazen yorulmama neden oluyor ancak bu yorgunluk önemli değil. Çünkü akıllı tahtayı kullanabilmek için materyal hazırlamam veya araştırıp bulmam gerekiyor. Bu zaman harcamam gerektiğini gösteriyor. Fakat ders sürecinde hazırladığım bu etkinlikler öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırınca mutlu oluyorum. Yani performansımı olumlu etkiliyor.”

Akıllı tahtanın öğretmen performansını olumsuz etkilediğine yönelik öğretmen görüşü ise şöyledir:

“K30: Olumsuz. Çünkü çok fazla uğraşmama neden oluyor. Sürekli bir şeyler hazırlamak zorunda kalıyorum. Bu nedenle bazı günler uykusuz bile kalıyordum. Öyle olunca da performansım olumsuz etkileniyordu. Bu nedenle çok kullanmıyorum artık.”

Akıllı tahtaların öğrenci performansına yönelik etkilerine ilişkin öğretmen görüşleri Tablo 3'te sunulmuştur:

Tablo 3.

Akıllı Tahtaların Öğrenci Performansına Etkisi

	<i>f</i>	<i>%</i>
Performansı artırıyor	12	35.29
Öğrenmeyi kalıcı hâle getiriyor	9	26.47
İlgiyi artırıyor	5	14.70
Öğrenmeyi kolaylaştırıyor	4	11.76
Eğlenceli vakit geçirmeyi sağlıyor	1	2.94
Derslerde aktif olmayı sağlıyor	1	2.94
Zamandan tasarruf sağlıyor	1	2.94
Dersten daha çabuk koparıyor	1	2.94
Toplam	34	100

Tablo 3'e göre öğretmenlerin neredeyse tamamı (%97.04) akıllı tahtaların öğrenci performansını olumlu etkilediğini düşünmektedir. Akıllı tahtaların öğrenci performansını olumsuz etkilediğine yönelik ise sadece bir öğretmen görüş bildirmiştir. Öğretmenlere göre akıllı tahtalar öğrenci performansını artırmaktadır (%35.29). Bu olumlu etkisinin yanında kalıcı öğrenmeye imkân vermesi (%26.47), derse olan ilgiyi artırması (%14.70), öğrenmeyi kolaylaştırması (%11.76), eğlenceli bir ders süreci geçirmeyi sağlaması (%2.94), derslerde aktif olmayı sağlaması (%2.94) ve zamandan tasarruf sağlaması (%2.94) da öğretmenlerin ortaya koydukları görüşlerdir. Öğrenci performansını olumsuz etkilediğini düşünen öğretmen ise bu düşüncesinin nedenini “Öğrencilerin dersten

kopmalarına sebep olduğu” olarak bildirmiştir. Buna göre; akıllı tahtaların öğrenciler üzerinde birçok olumlu etkiye sahip olduğunu söylemek mümkündür. Derslerde kullanımıyla kalıcı öğrenmeler gerçekleştirilmeye katkı sağlaması, daha kolay öğrenmeyi sağlaması, derslerde aktif olmayı sağlaması ve dikkat çekmesi gibi özellikleri bile akıllı tahta kullanımının ne denli önemli olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Akıllı tahtaların öğrenci performansını olumlu etkilediğine yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları şunlardır:

“K2: Olumludur çünkü öğrenciler derste daha eğlenceli vakit geçirebiliyorlar.”

“K5: Öğrenci için hem algıda istek uyandıran bir etkisi var hem de öğrenmeyi kolaylaştırıcı bir etkisi var.”

“K7: Derste aktif olmalarını sağlar ve performansı artırır.”

“K25: Olumlu etkisi vardır. Öğrencilerin daha fazla duyu organına hitap ettiği için daha kalıcı öğrenmeler gerçekleşiyor.”

Akıllı tahtaların öğrenci performansını olumsuz etkilediğini düşünen öğretmenin görüşü ise şöyledir:

“K9: Akıllı tahta kullanıldığında öğrencilerin dersten kopmaya daha yatkın olduğunu düşünüyorum.”

Akıllı tahtaların sınıf yönetimine etkisine yönelik öğretmen görüşleri Tablo 4’te sunulmuştur:

Tablo 4.

Akıllı Tahtaların Sınıf Yönetimine Etkisi

	<i>f</i>	<i>%</i>
Olumlu yönde etkilemiştir	15	45.45
Dersi ilgi çekici hâle getirdiği için olumludur	5	15.15
Kargaşaya neden olabildiği için olumsuzdur	5	15.15
Herhangi bir etkisi olmamıştır	3	9.09
Öğrenciyi etkin kıldığı için olumludur	2	6.06
Motivasyonu artırdığı için olumludur	1	3.03
Disiplin sorunlarını azalttığı için olumludur	1	3.03
Sınıf yönetimini zorlaştırdığı için olumsuzdur	1	3.03
Toplam	33	100

Tablo 4’e göre öğretmenlerin %69.69’unun akıllı tahtaların sınıf yönetimini kolaylaştırdığını, %18.18’inin sınıf yönetimini zorlaştırdığını, %9.09’unun ise sınıf yönetiminde herhangi bir etkisinin olmadığını düşündüğü görülmektedir. Sınıf yönetimini kolaylaştırdığını düşünen öğretmenler bu görüşlerini; konuları ilgi çekici hâle getirmesi, öğrencilerin etkin olmasını sağlaması, motivasyonu artırması ve disiplin sorunlarını azaltması gibi nedenlere dayandırmaktadır. Olumsuz etkilediğini düşünen öğretmenler ise görüşlerini; kargaşaya ve gürültülü bir ortam oluşmasına neden olması gibi gerekçelere dayandırmıştır. Hem Tablo 2’de elde edilen bulgulara hem de Tablo 3’te elde edilen bulgulara bakıldığında akıllı tahta kullanımının öğretmen ve öğrenci performansını büyük oranda olumlu etkilediği görülmektedir. Tablo 4 incelendiğinde de öğretmenlerin büyük kısmı sınıf yönetimini olumlu etkilediği veya sınıf yönetiminde bir etkisinin olmadığını savunmaktadır. Bu verilerden hareketle akıllı tahtaların sınıf yönetimine yönelik olumsuz etkileri giderilmeye çalışılmalı ve derslerde akıllı tahta kullanılmalıdır sonucuna varılabilir. Akıllı tahta kullanımının sınıf yönetimini olumlu etkilediğini düşünen öğretmenlerin bazıının görüşleri şöyledir:

“K4: Öğrencinin derse ilgi göstermesini ve etkin olmasını sağladığı için sınıf yönetimi kolaylaşıyor.”

“K10: Sınıfta beklenmeyen olayların oluşması çok doğal. Sınıfta her an her şey olabilir beklenmeyen sürprizler yaşanabilir. Bunu en aza indirmek için de öğretmen derse hazırlıklı gelmelidir. Akıllı tahtayı da önceden yaptığı hazırlığa göre uygun zamanda uygun şekilde kullanılmalıdır. Dolayısıyla öğrencilerin dikkatini akıllı tahta sayesinde her zaman diri tutar.”

“K11: Dikkat çektiği için olumlu yönde etkiliyor. Motivasyonu artırıyor.”

“K13: Ders saatini etkili kullanma, öğrencilerin derse karşı motivasyonunu artırma ve disiplin sorunlarını azaltma yönünden etkilediğini düşünüyorum.”

Türkçe Derslerinde Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Akıllı tahtaların sınıf yönetimini olumsuz etkilediğine yönelik öğretmen görüşlerinden bazıları da şöyledir:

“K2: Kargaşalara neden olabilmekte.”

“K9: Tahta ile ilgilenirken öğrenciler çok çabuk dersten kopuyor.”

“K20: Gürültülü ve dikkat dağıtıcı olabilir.”

Sınıf yönetimine herhangi bir etkisinin olmadığını düşünen öğretmenlerin görüşlerinden bazıları ise şöyledir:

“K1: Herhangi bir etkisi yok.”

“K15: Sınıf yönetiminde akıllı tahta bence nötr bir unsurdur.”

“K30: Herhangi bir etkisi olmamıştır.”

Akıllı tahtanın Türkçe dersine katkısına yönelik öğretmen görüşleri Tablo 5’te verilmiştir:

Tablo 5.

Akıllı Tahtaların Türkçe Dersine Katkısı

	f	%
Becerilerin geliştirilmesine katkı sağlıyor	12	32.43
Farklı etkinliklerin sunulmasına katkı sağlıyor	9	24.32
Zamandan ve emekten tasarruf sağlıyor	6	16.21
Dersi anlaşılır hâle getiriyor	5	13.51
Öğretilenleri pekiştiriyor	4	10.81
Uygulama imkânı sunuyor	1	2.70
Toplam	37	100

Tablo 5’te verilen öğretmen görüşlerine göre akıllı tahtalar Türkçe dersinde en çok becerilerin geliştirilmesi noktasında katkı sunmaktadır. Bu katkıyı sırasıyla; farklı etkinlikleri sunma imkânı vermesi, zamandan ve emekten tasarruf sağlaması, dersin öğrenci tarafından daha kolay anlaşılmasını sağlaması, pekiştirme ve öğrencilere uygulama imkânı vermesi izlemektedir. Öğretmenlerden hiçbirisi akıllı tahtaların Türkçe dersine katkı sunmadığına yönelik fikir bildirmemiştir. Öğretmenlerin konuyla ilgili görüşlerinden bazıları şöyledir:

“K6: Hızı artırmakta, zaman tasarrufu sağlamaktadır.”

“K8: Türkçe derslerinde en az üzerinde durulan dinleme becerisi üzerinde olumlu katkısı olmuştur. Türkçe derslerini gramer dersi olmaktan çıkarmıştır.”

“K17: Dinleme izleme metinleri ve etkinlikler açısından kolaylık sağlıyor.”

“K23: Dil becerilerinin öğretiminde özellikle dinleme becerisinde ve konuşma becerisinde Türkçe dersini olumlu yönde etkilemiştir. Çünkü öğrenciler akıllı tahta aracılığıyla dinleme metinleriyle buluşmaktadır. Konuşma becerisinde de öğrencilere fotoğraf, video vb. aracılığıyla konuşmalarına yardımcı olabilecek materyaller gösterilebilmektedir.”

Türkçe ders kitaplarının akıllı tahtalar ile uyumuna yönelik öğretmen görüşleri Tablo 6’da verilmiştir:

Tablo 6.

Ders Kitaplarının Akıllı Tahtalar ile Uyumu

	f	%
Uyumludur	14	53.33
Uyumlu değildir	16	46.66
Toplam	30	100

Tablo 6’ya göre öğretmenlerin ders kitaplarının akıllı tahtalar ile uyumu konusundaki görüşlerine yönelik oranlar birbirine çok yakındır. 16 öğretmen akıllı tahta ile ders kitaplarının uyumlu olmadığını bildirmiş, 14 tanesi ise uyumlu olduğundan bahsetmiştir. “Uyumludur” diyen öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde de genelinin ders kitabının PDF’sini akıllı tahtaya yükleyerek kullanma imkânı

vermesinden dolayı uyumlu olduğunu söyledikleri görülmektedir. “Uyumlu değildir” diyen öğretmenlere göre ise PDF yüklemek öğrencinin önündeki kitabı sadece yansıtmaktan öteye geçmemektedir. Akıllı tahtaların performansa ve ders ile uyumuna ilişkin verilerin sonucunda ortaya çıkan olumlu etkilerine yönelik sonuçlara burada ulaşılamamaktadır. Dersin daha etkili olabilmesi için ders kitapları akıllı tahtalar ile uyumlu hâle getirilmeli ve öğrencilerin buradan etkinlik yapmaları sağlanabilmelidir. Akıllı tahtalar ile ders kitaplarının birbiriyle uyumuna dair öğretmen görüşlerinden bazıları şunlardır:

“K8: Kitapların pdfsi de olduğu için akıllı tahta için gayet uyumlu.”

“K10: Milli Eğitim Bakanlığının eğitim bilişim ağı (eba) sayesinde Talim ve Terbiye Kurulunun uygun gördüğü ders kitaplarını pdf ya da başka formatlarda olduğu gibi akıllı tahtalara indirme ve kullanma imkânı olmuştur. Bunların uyumlu olması dersi daha etkili ve verimli hale getirir.”

“K15: Ders kitaplarının pdf’leri akıllı tahtada açılıp oradan işlenerek etkinliklerin cevaplanması daha cazip oluyor.”

Akıllı tahtalar ile ders kitaplarının uyumlu olmadığını düşünen öğretmenlerin görüşlerinden bazıları ise şöyledir:

“K4: Akıllı tahtada uygulanabilir ders kitabı etkinlikleri hazırlanmıyor. Bu büyük bir eksiklik. Ders kitabını akıllı tahtada açmak da öğrencinin elindeki tahtaya yansıtmaktan öteye gidemiyor. Öğrenci yapılan etkinlikleri sadece görsel olarak takip ediyor.”

“K13: Ders kitaplarının hâlihazırda akıllı tahtayla tam olarak uyumlu olduğunu düşünmüyorum.”

“K20: Uyumsuz. Hala aynı tipte öğrenciyi okumaktan soğutan tekdüze sorular var. Teknoloji ile basılı yayın arasında uçurum var.”

Akıllı tahtaların en çok kullanıldığı beceriye yönelik veriler Tablo 7’de sunulmuştur:

Tablo 7.

Akıllı Tahtaların En Çok Kullanıldığı Beceri

	f	%
Dinleme / izleme	19	57.57
Konuşma	6	18.18
Okuma	4	12.12
Yazma	4	12.12
Toplam	33	100

Tablo 7’deki verilere göre Türkçe dersinde akıllı tahtaya en fazla ihtiyaç duyulan beceri dinleme/izleme becerisidir. En az ihtiyaç duyulan beceri ise okuma ve yazma becerileridir. 19 öğretmen en çok dinleme/izleme becerisinde, 6 öğretmen konuşma becerisinde, 4 öğretmen okuma becerisinde ve yine 4 öğretmen de yazma becerisinde akıllı tahtaya ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin bu maddeye ilişkin görüşlerinden bazıları şöyledir:

“K4: Dinleme ve izleme. Bunun dışında dil bilgisi etkinlikleri, metin örnekleri (Hikâye, masal, vb.) Sesli ve görüntülü etkinlikler vb. Çünkü daha fazla örnek sunmuş oluyorum ve öğrencilerin karşılaştırma yeteneklerini geliştiriyor. Bu da etkili öğrenme sağlıyor.”

“K5: Yazma becerileriyle ilgili etkinliklerde kullanıyorum çünkü yazmada istek uyandırıyor.”

“K8: Dinleme becerisi ses kayıtlarını dinletmek için. Dil bilgisi konularını metin içinde hissettirirken kullanıyorum.”

“K10: Akıllı tahtayı en çok konuşma ve dinleme becerilerinde kullanıyorum. Akıllı tahta edinilen bilgiyi kullanma imkânı sağladığı için ve bu iki beceri de teoriden sonra uygulamada faydalı olacağı için en çok bu iki beceride kullanıyorum.”

“K28: Dinleme becerisinde kullanıyorum. Çünkü dinlemelerin okunması değil dinletilmesi gerekiyor. Bunu da akıllı tahta ile yapabiliyorum.”

“K29: Tüm becerilerle kullanılabilir. Ancak özellikle dinleme becerisinde daha fazla kullanıyorum. Çünkü dinleme etkinliklerini yapabilmeleri için bir araca ihtiyaç var ve akıllı tahta bu ihtiyacı karşılıyor.”

Türkçe Derslerinde Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Türkçe dersinde akıllı tahtaya ihtiyaç duyulmayan bir beceri olup olmadığına dair veriler Tablo 8'de sunulmuştur:

Tablo 8.

Akıllı Tahta Kullanımına İhtiyaç Duyulmayan Beceri

	<i>f</i>	<i>%</i>
Akıllı tahtaya ihtiyaç duyulmayan beceri yoktur	17	53.12
Okuma	8	25
Yazma	5	15.62
Konuşma	2	6.25
Dinleme / İzleme	0	0
Toplam	32	100

Tablo 8'e göre öğretmenlerin yarısından çoğu akıllı tahta kullanımına ihtiyaç duyulmayan bir beceri olmadığını ve tüm becerilerde akıllı tahta kullanıldığını bildirmişlerdir. Buna karşın 8 öğretmen okuma becerisinde, 5 öğretmen yazma becerisinde ve 2 öğretmen de konuşma becerisinde akıllı tahtaya ihtiyaç duymadığını belirtmiştir. Dinleme/izleme becerisinde ise hiçbir öğretmen akıllı tahtaya ihtiyaç duymadığını belirtmemiştir. Akıllı tahtaya ihtiyaç duyulmayan bir beceri olup olmadığına ilişkin öğretmen görüşlerinden bazıları şöyledir:

"K6: Tüm becerilerde akıllı tahta rahatlıkla kullanılabilir."

"K10: Akıllı tahtada Türkçenin dört temel dil becerisi ve dil bilgisi de dâhil tüm becerilerinde kullanıyorum. Ancak en az okuma becerisinde kullanıyorum. Çünkü okuma becerisini birebir tüm sınıfın katılımıyla ders kitaplarındaki metinlerde yapıyorum."

"K21: Tüm becerilerde kullanıyorum. Kullanılması gerektiğini de düşünüyorum."

Akıllı tahta kullanımına ihtiyaç duymadığı beceriler olduğunu söyleyen öğretmenlerin görüşlerinden bazıları ise şöyledir:

"K19: Okuma ve yazma konusunda akıllı tahtaya gerek yok. Basılı yayın yeterli."

"K24: Belki okuma becerisi. Çünkü ders kitabındaki okuma metinleri yeterli zaten. Ek bir okuma materyaline çok ihtiyaç duymuyorum."

"K27: Yazma. Çünkü ders kitaplarında yer alan yazma etkinlikleri bu beceri için yeterli bence. Zaten yazma becerisinde zaman da yeterli olmuyor ek etkinlik için."

Tartışma ve Sonuç

Türkçe öğretmenlerinin akıllı tahta kullanımına yönelik görüşlerinin ortaya çıkarıldığı çalışmada, öğretmen görüşleri 7 başlık altında incelenmiştir.

Türkçe dersinde akıllı tahta kullanımının öğretmen performansına etkisi çerçevesinde alınan görüşlere göre öğretmenlerin çok büyük kısmı (%93.33) akıllı tahtaların; dersleri daha aktif ve eğlenceli hâle getirmesi, zamandan ve emekten tasarruf sağlaması, pratik ve hızlı olması, somutlaştırmaya yardımcı olması, öğrenmeleri kolaylaştırması gibi nedenlerle öğretmen performansını artırdığını belirtmişlerdir. Kutluca ve Tum (2018) da yaptıkları çalışmada akıllı tahtaların motivasyonu artırdığına dair sonuçlara ulaşmıştır. Tosuntaş (2017) hazırlamış olduğu yüksek lisans tezinde, akıllı tahta kullanımının öğretmenlerin performansına olumlu yönde yansıdığını; Polat ve Özcan (2014) akıllı tahtaların motivasyonu olumlu yönde etkilediğini; Çoklar ve Tercan (2014) da verimliliği artırma, zamandan tasarruf sağlama gibi etkilerinin olduğunu bildirmişlerdir. Akıllı tahtaların öğretmen performansını olumsuz etkilediğine yönelik de öğretmen görüşü vardır. 1 öğretmen; hazırlık gerektirmesi ve çok zaman alması gibi nedenlerle akıllı tahtaların öğretmen performansını olumsuz etkilediğini bildirmiştir. Akıllı tahtaların öğretmen performansını hem olumlu hem de olumsuz etkilediğine dair de 1 öğretmen görüş bildirmiştir. Yapılan diğer çalışmaların sonuçları ve bu çalışmada ortaya çıkan sonuçlara göre öğretmenler akıllı tahtaların motivasyonu artırdığı ve öğretmen performansını olumlu etkilediğini düşünmektedir. Bu sonuçlar derslerde akıllı tahta kullanmanın gerekli olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Türkçe dersinde akıllı tahta kullanmanın öğrenci performansına etkisi üzerine alınan görüşlere göre; öğretmenlerin neredeyse tamamı (%96.66) zamandan tasarruf sağlaması, eğlenceli öğrenmeler gerçekleştirmeye olanak vermesi, derse olan ilgiyi artırması, derste aktif olmayı sağlaması, öğrenmeyi kolaylaştırması, farklı duyu organlarına hitap etmesi gibi nedenlerle akıllı tahtaların öğrenci performansını olumlu etkilediğini düşünmektedir. Benzer sonuçlara literatürde de rastlanmaktadır: Kutluca ve Kum (2018) yapmış oldukları çalışmada, akıllı tahtaların öğrencilerin öğrenme isteğini artırdığı; Tayfa (2018) Türkçe derslerinde kullanılan akıllı tahtaların öğrenci başarısını artırdığı; Sancak (2017) derse katılım isteğini artırdığı, motivasyonu artırdığı, ilgi ve merak uyandırdığı; Sevim ve Sayır (2017) akıllı tahtaların öğrencilerin kendilerini ifade etme sürecine katkı sağladığı; Dikmen (2015) akıllı tahtalar ile gerçekleştirilen eğitimin daha kalıcı öğrenmeler sağladığı; Çiçekli (2014) işbirlikçi öğrenmeye imkân tanıdığı ve yaratıcı öğrenme fırsatı sunduğu; Polat ve Özcan (2014) akıllı tahtalar sayesinde öğrencilerin daha iyi odaklandıkları ve derste daha aktif oldukları; Sünkür, Bakır ve Önder (2012) de öğrencilerin akıllı tahta ile öğrenmekten keyif aldıkları sonucuna ulaşmışlardır. Akıllı tahtaların öğrenci performansını olumsuz etkilediğine yönelik ise 1 öğretmen görüş bildirmiştir. Bu öğretmene göre akıllı tahta, öğrencilerin dersten çok çabuk kopmalarına neden olmaktadır. Bu da öğrenci performansını olumsuz etkilemektedir. Hem yapılan diğer çalışmaların hem de bu çalışmanın sonuçları değerlendirildiğinde; akıllı tahtaların öğrenci performansını olumlu etkilediği ve bundan dolayı da derslerde akıllı tahta kullanmanın öğrenci açısından da faydalı olacağı sonucuna ulaşılabilir.

Akıllı tahtaların sınıf yönetimine etkisi üzerine alınan görüşler değerlendirildiğinde, öğretmenlerin %70'i akıllı tahtaların sınıf yönetimini kolaylaştırdığını; %16'sı sınıf yönetimini zorlaştırdığı; %13.33'ü ise sınıf yönetiminde bir etkisinin olmadığını belirtmişlerdir. Akıllı tahtaların sınıf yönetimini olumlu etkilediğini düşünen öğretmenler bu düşüncelerini öğrenci motivasyonunu artırması ve böylece disiplin sorunlarını ortadan kaldırması gibi nedenlere dayandırmaktadırlar. Olumsuz etkisi olduğunu düşünen öğretmenler ise bu görüşlerini kargaşaya neden olması ve öğrencilerin dersten kopmalarına neden olması gibi nedenlere dayandırmışlardır. Öğretmenlerin büyük bir kısmının akıllı tahtaların sınıf yönetimini olumlu etkilediğini düşünmesi ve buna dayanak olarak sundukları nedenler yine derslerde akıllı tahta kullanımının faydalı olabileceğini göstermektedir. Ancak sınıf yönetimini olumsuz etkilediğini düşünen öğretmenlerin görüşleri yok sayılmamalı ve onların ileri sürdükleri nedenler ortadan kaldırılmalıdır. Böylece daha etkili akıllı tahta kullanımı sürece dâhil edilebilir.

Akıllı tahtaların Türkçe dersine katkısı ile ilgili öğretmen görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin tamamının akıllı tahtaların Türkçe dersine olumlu katkılar sunduğuna yönelik ifadeler kullandıkları görülmektedir. Katkı sunmadığına ya da olumsuz etkilediğine yönelik öğretmen görüşü yoktur. Sevim ve Sayır (2017) da akıllı tahtaların konuşma becerisine yönelik etkilerini inceleyen çalışmalarında, akıllı tahtaların öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmeye katkı sunduğu sonucuna ulaşmıştır. Literatürdeki, akıllı tahtaların farklı disiplinlere etkisine yönelik çalışmalar incelendiğinde (Çoklar ve Tercan, 2014; Demir, 2014; Kutluca ve Tum, 2018; Polat ve Özcan, 2014; Sünkür vd., 2012) de benzer sonuçlara ulaşmak mümkündür.

Akıllı tahta ile ders kitaplarının uyumuna yönelik öğretmen görüşleri incelendiğinde, akıllı tahta ile ders kitapları uyumludur diyen öğretmenlerle uyumlu değildir diyen öğretmenlerin oranlarının oldukça yakın çıktığı görülmektedir. 16 öğretmen uyum vardır cevabını verirken 14 öğretmen ise uyum yoktur demiştir. Öğretim faaliyetlerinin daha etkili olabilmesi için ders kitapları akıllı tahtalar ile uyumlu hâle getirilmeli ve öğrencilerin buradan etkinlik yapmaları sağlanabilmelidir.

Akıllı tahtaların Türkçe dersinde en çok hangi beceride kullanıldığına dair öğretmen görüşlerine bakıldığında; öğretmenlerin 19'unun akıllı tahtayı en çok dinleme/izleme becerisinde, 8'inin dil bilgisi öğrenme alanında, 6'sının konuşma becerisinde, 4'ünün okuma becerisinde ve yine 4'ünün de yazma becerisinde kullandıklarını ve akıllı tahtaların bu becerilerin öğretilmesini kolaylaştırdığını, öğrencilere katkı sağladığını bildirdikleri görülmektedir. Sevim ve Sayır (2017) da yaptıkları çalışmada, akıllı tahtaların öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmede ve bu beceriyi kullanmaları hususunda katkısının olduğunu belirtmişlerdir.

Akıllı tahta kullanımına ihtiyaç duyulmayan beceri olup olmadığına yönelik elde edilen görüşler incelendiğinde; öğretmenlerin 17'si akıllı tahtaya ihtiyaç duyulmayan beceri olmadığını belirtirken 8'i

Türkçe Derslerinde Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik Öğretmen Görüşleri

ders kitaplarındaki metinlerin yeterli olmasından dolayı okuma becerisinde, 5'i kitaplardaki yazma etkinliklerinin yeterli olması ve zamanın yetersiz olmasından dolayı yazma becerisinde, 2 öğretmen de neden belirtmeksizin konuşma becerisinde akıllı tahtaya ihtiyaç duymadıklarını bildirmişlerdir. Dinleme/izleme becerisinde akıllı tahtaya ihtiyaç duyulmadığına yönelik öğretmen görüşüne rastlanmamıştır.

Çalışmanın ve literatürdeki diğer çalışmaların sonuçları incelendiğinde akıllı tahtaların derslerde kullanılması gerektiği ve bu aracın dersleri olumlu etkilediğine yönelik görüşlerin ağır bastığı görülmektedir. Buna karşın hazırlık gerektirmesi, bunun da çok zaman alması, kargaşa ve gürültüye neden olması ve öğrencilerin dersten kopmalarına neden olması gibi gerekçelerle olumsuz etkilerinin olduğuna yönelik görüşlerin de olduğu görülmektedir. Literatürdeki diğer çalışmaların bir kısmında da teknik sorunlar, materyal hazırlamayı gerektirmesi, gölge problemi (Çoklar ve Tercan, 2014); öğretmenlerin akıllı tahta kullanımı konusunda yeterli bilgiye ve donanıma sahip olmaması (Altun, Gülay ve Siyambaş Mazlum, 2018); derse uygun materyal bulunmaması, fiziksel ortamın uygun olmaması, internete erişim problemi (Keser ve Çetinkaya, 2013); içeriklerin yeterli olmaması, akıllı tahta programlarının güncel olmaması (Karakuş ve Karakuş, 2017) gibi nedenlerden dolayı akıllı tahta kullanımının ders sürecini olumsuz etkilediğine yönelik görüşler de mevcuttur. Ancak bu çalışmalarda veri toplanan katılımcıların bir kısmı her ne kadar eksiklikler olsa da akıllı tahta kullanmanın gerekli olduğunu (Altun vd., 2018; Özkan, 2019) belirtmişlerdir.

Çalışmada elde edilen verilerin yorumlanması sonucunda, öğretmenlerin çok büyük bir kısmının akıllı tahta kullanımının dersi ve performansı olumlu etkilediğine yönelik düşünceye sahip olduğu görülmüştür. Elde edilen bu sonuçlar çerçevesinde Türkçe derslerinde akıllı tahta kullanımıyla ilgili şu öneriler sunulabilir:

- Akıllı tahtalar hem öğretmen performansını hem de öğrenci performansını olumlu etkilemektedir. Bu nedenle derslerde performansı olumsuz etkileyecek durumlar ortadan kaldırılarak akıllı tahtaların etkili bir şekilde kullanılmasında yarar vardır.
- Sınıf yönetimi, derslerde istenilen başarıya ulaşma noktasında en önemli unsurlardan biridir. Akıllı tahtaların da sınıf yönetimini olumlu etkilediği düşünüldüğünde disiplin sorunlarını ortadan kaldırma ve motivasyonu artırma amacıyla akıllı tahtalardan faydalanılabilir
- Türkçe dersinde temel dil becerilerinin tam olarak kazanılmasını sağlamak öncelikli hedeftir. Akıllı tahtaların bu konudaki katkısı da dikkate alınarak bu araçlardan destek almak etkili bir yol olabilir.
- Bu çalışmada 30 öğretmenin görüşü alınmıştır. Araştırmacılar daha fazla öğretmenin görüşünü alarak yeni sonuçlar ortaya koyabilirler.

Kaynaklar

- Altun, T., Gülay, A. ve Siyambaş Mazlum, P. B. (2018). İlk defa etkileşimli tahta kullanan öğretmenlerin algılarının incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 634-654. doi:10.17240/aibuefd.2018..-431404
- Ateş, M. (2010). Ortaöğretim coğrafya derslerinde akıllı tahta kullanımı. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (22), 409-427.
- Büyüköztürk, Ş.; Kılıç Çakmak, E.; Akgün, Ö. E.; Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (24. bs.). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Cogill, J. (2002). How is the interactive whiteboard being used in the primary school and how does this affect teachers and teaching? 4 Aralık 2019 tarihinde http://www.juliecogill.com/IFS_Interactive_whiteboards_in_the_primary_school adresinden erişildi.
- Çiçekli, E. (2014). *Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin FATİH projesi kapsamında akıllı tahta kullanımına yönelik görüşleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çoklar, A. N. ve Tercan, İ. (2014). Akıllı tahta kullanan öğretmenlerin akıllı tahta kullanımına yönelik görüşleri. *Elementary Education Online*, 13(1), 48-61.
- Demir, S. B. (2014). Tarih derslerinde akıllı tahta kullanım durumunun incelenmesi (Bir durum çalışması). *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (28), 15-38.

- Dikmen, S. (2015). *Akıllı tahtaların ders başarısına etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Ekici, F. (2008). *Akıllı tahta kullanımının ilköğretim öğrencilerinin matematik başarılarına etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karakuş, İ. ve Karakuş, S. (2017). Akıllı tahta kullanımına yönelik ortaöğretim öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi. *Turkish Journal of Educational Studies*, 4(2), 1-37.
- Keser, H. ve Çetinkaya, L. (2013). Öğretmen ve öğrencilerin etkileşimli tahta kullanımına yönelik yaşamış oldukları sorunlar ve çözüm önerileri. *Turkish Studies*, 8(6), 377-403.
- Kuş, E. (2012). *Nitel-nitel araştırma teknikleri* (4. bs.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kutluca, T. ve Tum, A. (2018). Matematik öğretiminde akıllı tahtaların kullanımında karşılaşılan zorluklar. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(40), 183-207. doi:10.31795/baunsobed.492520
- Levy, P. (2002). *Interactive whiteboards in learning and teaching in two Sheffield schools: A development study*. Sheffield: University of Sheffield.
- Miles, M. B. ve Huberman, M. A. (1994). *Qualitative data analysis*. London: Sage Publication.
- Özkan, H. (2019). *Etkileşimli tahtanın öğretimde kullanımının değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Pamuk, S. Çakır, R. Ergun, M. ve Ayas, C. (2013). Öğretmen ve öğrenci bakış açısıyla tablet pc ve etkileşimli tahta kullanımı: FATİH projesi değerlendirme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3), 1799-1822.
- Polat, S. ve Özcan, A. (2014). Akıllı tahta kullanımıyla ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 439-455.
- Sancak, E. (2017). *Eğitimde akıllı tahta kullanımı üzerine derleme çalışması*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bahçeşehir Üniversitesi.
- Sevim, O. ve Sayır, F. (2017). Türkçe derslerinde akıllı tahta ile yapılan konuşma becerisi etkinliklerinin öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(8), 160-172.
- Sünkür, M., Arabacı, İ. B. ve Şanlı, Ö. (2012). Akıllı tahta uygulamaları konusunda ilköğretim II. kademe öğrencilerinin görüşleri (Malatya ili örneği). *Education Sciences*, 7(1), 313-321.
- Tate, L. (2002). *Using the interactive whiteboard to increase student retention, attention, participation, interest, and success in a required general education college course*. Shepherd College, Shepherdstown, West Virginia.
- Tayfa, H. (2018). *Etkileşimli tahtanın Türkçe dersinde kullanımının ortaokul öğrencilerinin akademik başarı ve tutumlarına etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tosuntaş, Ş. B. (2017). *Öğretmenlerin etkileşimli tahta kullanımına etki eden faktörler ve öğretmen performansına etkisi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yalap, H. ve Yılmaz, A. (2017). Türkçe öğretmenlerinin akıllı tahta kavramına ilişkin metaforik algıları. *Millî Kültür Araştırmaları Dergisi (MİKAD)*, 1(1), 13-24.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (10. bs.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

Introduction

Today's world where the technology develops rapidly affects people technologically from many aspects. People try following up this rapid change and keeping up with the developing technological elements. Education is definitely one of the fields which is under the effect of technological developments. The field of education adopts new tools developed by the technology in each semester and makes them a part of the education. According to Tate (2002), the development of the technology affects the education as well and shapes the education. It both enables education to employ different methods and techniques and enriches the education environments. Devices such as

Türkçe Derslerinde Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik Öğretmen Görüşleri

television, overhead projector, computer, projectors have been used in education until today (Altun, Gülay ve Siyambaş Mazlum, 2018: 635). Each of these devices have been commonly used by teachers to support the education until they give their place to a device which is more technological and functional. Each new technological device which is used in education embodies the features of the previous devices as well as the additional new features. In this regard, the interactive whiteboards which are able to perform and include the features of television, computer, projector and internet are one of the cutting-edge technology devices. (Ateş, 2010).

Method

Phenomenological method which is among the qualitative research methods was employed in the study which got the opinions of teachers regarding the usage of interactive whiteboard in Turkish lessons. The study was conducted with Turkish-Language teachers who work in different provinces of Turkey within The Ministry of National Education and have interactive whiteboards in their classes. We chose and asked the opinions of 30 teachers who graduated from Turkish Teaching Program and work in schools affiliated to the Ministry of National Education. Teleological sampling method was employed in the selection of the sample group of the study. Teachers who had interactive whiteboards in their classes were chosen since the aim of the study is to get the opinions of teachers regarding the usage of interactive whiteboards in Turkish-Language lessons. We asked the opinions of teachers working in 15 provinces in order to get the opinions of teachers working in different provinces regarding the usage of interactive whiteboard. In the study, the researcher prepared semi-structured interview form in order to ask the opinions of Turkish-Language teachers regarding the usage of interactive whiteboard in their classes and its effect. The semi-structured interview form which was filled by the Turkish-Language teachers was coded and the data was put to content analysis. We used the formula of "Consensus / (Consensus + Disagreement) x 100" which was prepared by Miles and Huberman (1994) to measure the reliability of coding data. The reliability among the coders was detected to be 87 as a result of the measurement acquired with the formula. It was concluded that the conducted analysis was reliable since it was regarded adequate for the percentage of agreement to be 70 or above (Miles and Huberman, 1994).

Result and Discussion

It is known that teachers have some opinions on using interactive whiteboards to improve the basic language skills of students and to provide a grammar learning medium. This study revealed and evaluated the opinions of Turkish-Language teachers about using interactive whiteboard. In this regard, the opinions of teachers were examined under 7 titles.

According to the opinions taken regarding the effect of using interactive whiteboard in Turkish-language classes on the performance of the teachers, the majority (93.33%) of the teachers stated that it enhances the teacher's performance since it makes the lessons more active and fun, saves time and effort, it is practical and fast, it helps concretion and facilitates learning.

According to the teacher's opinions taken regarding the effect of using interactive whiteboard in Turkish-language classes on the performance of the students, nearly all of the teachers (96.66%) think that interactive whiteboards positively affect the student performance since they save time and effort, enable fun learning, they increase their interest into the class, enable them to be active in class, facilitate learning, appeal to different sense organs.

When the teacher opinions regarding the contribution of interactive whiteboards to Turkish-Language classes are examined, it is clear that all the teachers expressed that the interactive whiteboards positively contribute to the Turkish-Language classes. There is no teacher opinion stating that it has no contribution or affects negatively.

When the teacher opinions regarding for which skill the interactive whiteboards are used most in Turkish-language classes are examined, it is observed that 19 of the teachers stated that they used interactive whiteboard mostly for listening/watching skill, 6 for speaking skills, 4 of them for reading skills and 4 of them for writing skills, and they also stated that the interactive whiteboard facilitates teaching these skills and contributes to the students.

When the opinions regarding whether there are any skills for which the interactive whiteboard is not required are examined, 17 of the teachers stated that there are no skills for which the interactive board is not required, 8 of them stated that they do not need it for reading skills since the texts in the books are adequate, 5 of them for writing skills since the writing activities in the books are adequate and the time is not enough, 2 of them for speaking skills without stating a reason. There was no teacher opinion stating that the interactive whiteboard is required for listening/watching skills and teaching grammar.

As a result of the interpretation of the data acquired in the study, it is observed that the majority of the teachers think using interactive whiteboard positively affects the class and the performance. Pursuant to the acquired results, the following can be recommended for using the interactive whiteboard in Turkish-Language classes:

- The interactive whiteboards positively affect the performance of both the teachers and the students. Therefore, the interactive whiteboards should be used effectively by eliminating the situations which may negatively affect the performance in classes.
- Classroom management is one of the most important elements to reach the required success in classes. The interactive whiteboards positively affect the classroom management; therefore, the interactive whiteboards should be exploited to eliminate the discipline problems and to boost the motivation.